



# Misja – Ojczyzna

Scenariusz lekcji języka polskiego dla 7 i 8 klasy szkoły podstawowej



*Twoje mocne strony*

# Misja – Ojczyzna.

## Film *Kurier* Władysława Pasikowskiego.

### Scenariusz lekcji języka polskiego dla 7 i 8 klasy szkoły podstawowej

**Opracowanie:** Klementyna Kasprzyk-Kucharz

**Czas realizacji:** 45 minut

#### Cele lekcji

##### Uczeń:

- formułuje własną opinię dotyczącą filmu,
- interpretuje postawy bohaterów, odnosząc się do kontekstu historycznego,
- precyzuje wartości, jakimi kieruje się główny bohater filmu,
- dokonuje ich hierarchizacji,
- gromadzi informacje o głównym bohaterze,
- rozwija umiejętność argumentowania,

##### Klasy IV – VI

- określa tematykę i problematykę dzieła filmowego,
- omawia elementy świata przedstawionego w filmie,
- opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala ich kolejność.

#### Metody pracy

- rozmowa kierowana
- stacje dydaktyczne
- samoocena

#### Formy pracy

- praca grupowa.

#### Środki dydaktyczne

- instrukcje do stacji zadaniowych:  
(stacja 1 – 1 egzemplarz; stacja 2, 3 i 4 – po 5 egzemplarzy, stacja 5 – karta pracy z CV bohatera – po 1 egzemplarzu dla każdego ucznia)
- 5 kartek A4 (na stację 3),
- karteczki samoprzylepne,
- urządzenie z dostępem do internetu (uczniowie mogą skorzystać z telefonów).

#### Przygotowanie do lekcji

1. Przed lekcją nauczyciel z pomocą wybranych uczniów tworzy stanowiska w różnych miejscach w klasie – pięć stacji dydaktycznych z instrukcjami i materiałami umożliwiającymi rozwiązanie zadań (materiały dla nauczyciela).

#### Przebieg lekcji

##### Faza wprowadzająca

1. Nauczyciel informuje uczniów, że będą oceniali film *Kurier* poprzez podniesienie ręki w skali od 1 do 6. Zadać kolejno pytania, kto z nich przyznałby obrazowi Władysława Pasikowskiego ocenę 6? 5? 4? 3? 2? 1? Na końcu proponuje, by chętne osoby uzasadniły swoją ocenę. Podczas swobodnych wypowiedzi klasa ustala, jaka jest tematyka filmu i kim jest główny bohater.
2. Nauczyciel zaznajamia uczniów z charakterem czekającej ich pracy i omawia jej elementy.
3. Zapowiada, że chętni wykonają dodatkowe polecenia – z gwiazdką. Kolejność wykonywania zadań jest dowolna (można też na zmianę rozwiązywać zadania dodatkowe i obowiązkowe) – wszystko należy do decyzji uczniów.
4. Prowadzący zauważa, że głównego bohatera filmu nieustannie naglił czas. Misja, którą mają do wykonania uczniowie jest również ograniczona czasowo. Nauczyciel zapisuje na tablicy czas przeznaczony na prace przy stanowiskach (25 minut).

##### Faza realizacyjna

1. Prowadzący dzieli klasę na pięć grup. Wypisuje na tablicy numery stacji (w pionie) i grup (w poziomie). Po skończeniu pracy przy danej stacji jeden z członków grupy stawia na tablicy krzyżyk w odpowiednim miejscu.

2. Zespoły odwiedzają pojedynczo poszczególne stacje dydaktyczne. Grupa, która rozwiązała zadania na danym stanowisku czeka na kolejną grupę pracującą nad zadaniami na innym stanowisku, aż ta będzie gotowa. Wtedy dochodzi do zmiany stacji.

3. Kolejność odwiedzania stacji jest dowolna.

4. Po upływie wyznaczonego czasu uczniowie wspólnie z prowadzącym omawiają efekty podjętych starań. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi informacjami historycznymi i biograficznymi.

5. Każda grupa konfrontuje swoje zapiski z tym, co wypracowali pozostali uczniowie i uzupełnia je.

6. Każdy uczeń wkleja CV Jana Nowaka-Jeziorańskiego do zeszytu.

### Faza podsumowująca

1. Nauczyciel rysuje na tablicy termometr. Każdy uczeń ma za zadanie ocenić swoje zaangażowanie w pracę na lekcji, przyklejając w odpowiednim miejscu karteczkę samoprzylepną.

**Zadanie domowe:** *Wyobraź sobie, że jesteś jednym z przywódców, którzy podejmują decyzję o tym, że ma wybuchnąć powstanie. Jakiego argumentu użyłbyś, aby przekonać innych do rozpoczęcia walki z Niemcami?*

## Materiały pomocnicze dla nauczyciela - odpowiedzi

### STACJA 1

Miejscowości na trasie misji Jana Nowaka-Jeziorańskiego: Londyn, Brindisi (\*Włochy), Żabno (\*Tarnów), Korczyn (\*Tarnów), Warszawa

### STACJA 2

**Stanisław Mikołajczyk:** „My tutaj, w Londynie, nie możemy nic! Bór musi to zrozumieć i musi mi dostarczyć argument do rozmowy ze Stalinem [...] Walka! Otwarta walka z Niemcami, panie poruczniku. O Warszawę!”

**Kazimierz Sosnkowski:** „Nie angażować się w walkę z Niemcami, zachować żywą substancję narodu, oddziały wycofywać na zachód! [...] Zamach na Hitlera może być użyty jako pretekst, by zacząć powstanie. Niech pan ich powstrzyma!”

**Winston Churchill:** „Nie wyślę do Warszawy ani RAF, ani brygady Sosabowskiego. Niech wasza armia w kraju zapomni o powstaniu i czeka na sowietów.”

**Tadeusz Bór-Komorowski:** „Musimy czekać. Nie zaczniemy walki bez brytyjskich gwarancji.”

### STACJA 4

1. Spotkanie Jana Nowaka-Jeziorańskiego z premierami Stanisławem Mikołajczykiem i Winstonem Churchillem.

2. Szkolenie spadochronowe w Szkocji.

3. Wydanie rozkazu przez naczelnego wodza (Kazimierza Sosnkowskiego) podczas balu w Londynie.

4. Nocny lot do Polski z przesiadką w Brindisi.

5. Lądowanie pod Tarnowem.

6. Ukrycie się przed Niemcami u staruszki w wiejskiej chałupie.

7. Podróż pociągiem do Warszawy.

8. Strzelanina na dworcu.

9. Szukanie kontaktu z dowództwem AK.

10. Przekazanie mikrofilmów i wiadomości z Londynu Komendzie Głównej Armii Krajowej.

# Materiały pomocnicze dla uczniów

## Stacja 1

---

Dzięki Polakom, którzy złamali kody Enigmy – niemieckiej maszyny szyfrującej, alianci mieli dostęp do tajnych komunikatów przekazywanych przez faszystowskie siły zbrojne w czasie II wojny światowej.

Waszym zadaniem będzie rozszyfrowanie słów dotyczących misji Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Kluczem do szyfru jest wyraz GADERYPOLUKI podzielony na sylaby **GA-DE-RY-PO-LU-KI**. Szyfrowanie polega na zastąpieniu litery występującej w kluczu literą, która jest z nią w parze (np. gdy chcemy zaszyfrować literę „a”, zapisujemy ją jako „g”). Jeśli użyta litera nie występuje w kluczu, zostawiamy ją bez zmian (np. zaszyfrowany wyraz LAS to UGS). Podczas rozszyfrowywania postępujcie na odwrót. Odgadnięte słowa zapiszcie w zeszycie:

**U P N E R N**  
**B Y K N E K S K**  
**Ż G B N P**  
**I P Y C Z R N**  
**W G Y S Z G W G**

Z jakim państwem możesz powiązać drugi z wymienionych wyrazów?

---

Z jaką większą miejscowością związane są słowa trzecie i czwarte?

---

## Stacja 2

Narysujcie linie, aby połączyć postać historyczną z odpowiednim cytatem z filmu.



**Stanisław Mikołajczyk,**

fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

„Nie wyślę do Warszawy ani RAF,  
ani brygady Sosabowskiego. Niech wasza armia w kraju  
zapomni o powstaniu i czeka na sowietów.”



**Kazimierz Sosnkowski,**

fot. Autor NN/Muzeum Powstania  
Warszawskiego

„My tutaj, w Londynie, nie możemy nic! Bór musi to zrozumieć  
i musi mi dostarczyć argument do rozmowy ze Stalinem [...]   
Walka! Otwarta walka z Niemcami, panie poruczniku.  
O Warszawę!”



**Winston Churchill,**

fot. Library of Congress

„Musimy czekać.  
Nie zaczniemy walki bez brytyjskich gwarancji.”



**Tadeusz Komorowski „Bór”,**

fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

„Nie angażować się w walkę z Niemcami, zachować żywą  
substancję narodu, oddziały wycofywać na zachód! [...]   
Zamach na Hitlera może być użyty jako pretekst,  
by zacząć powstanie. Niech pan ich powstrzyma!”

## Stacja 3

Poniżej znajduje się zbiór wartości ważnych dla głównego bohatera filmu *Kurier*.

Wytnijcie je, a następnie naklejcie na kartkę w taki sposób, by utworzyły piramidę. Na jej szczycie powinny znaleźć się najważniejsze z wartości.

\*Zaproponujcie dodatkową wartość, którą, według Was, wyznawał Jan Nowak-Jeziorański.

|                          |                         |
|--------------------------|-------------------------|
| <b>poświęcenie</b>       | <b>odpowiedzialność</b> |
| <b>wolność</b>           | <b>honor</b>            |
| <b>obowiązek</b>         | <b>wierność ideałom</b> |
| <b>ojczyzna</b>          | <b>męstwo</b>           |
| <b>bezkompromisowość</b> | <b>prawda</b>           |

## Stacja 4

---

### Instrukcja do zadania

Uzupełnijcie plan głównych wydarzeń składających się na misję Jana Nowaka-Jeziorańskiego.  
Zastosujcie równoważniki zdań.

1. Spotkanie Jana Nowaka-Jeziorańskiego z premierami Stanisławem Mikołajczykiem i Winstonem Churchillem.

2. ....

.....

3. ....

.....

4. ....

.....

5. ....

.....

6. ....

.....

7. ....

.....

8. ....

.....

9. ....

.....

10. Przekazanie mikrofilmów i wiadomości z Londynu Komendzie Głównej Armii Krajowej.

## Stacja 5

---

Na podstawie filmu Władysława Pasikowskiego oraz informacji znalezionych w internecie (np. [www.nowaera.pl/kurier](http://www.nowaera.pl/kurier)) uzupełnijcie CV legendarnego kuriera Jana Nowaka-Jeziorańskiego, które mogłoby zostać napisane u schyłku jego życia.



fot. ze zbiorów Ossolineum

**Imię i nazwisko:**

.....

**Data urodzenia:**

.....

**Wykształcenie:**

.....

.....

**Doświadczenie zawodowe:**

.....

.....

.....

**Szczególne umiejętności:**

.....

.....

**Osiągnięcia:**

.....

.....

.....